

BIULETYN *informacyjny*

SPIS TREŚCI

III Plenarne zebranie ZG PTTK
• Uchwała Plenum ZG PTTK w sprawie jednolitej kampanii sprawozdawczo-wyborczej w okręgach i oddziałach PTTK • Szlakami Polski Ludowej — Regulamin Krajoznawczo-Turystycznej Odznaki PTTK • Dla uczczenia Zjazdu Partii — Proporce na szczytach • Towarzystwo a Tezy V Zjazdu PZPR • Jaki będzie sezon zimowy 1968/69 • Krajowa narada narciarska — Chodzi o inicjatywy • Krajowa narada ochrony przyrody — Kierunek — kultura turystyki • Krajowa narada kolarska — W każdym oddziale PTTK komisja turystyki kolarskiej

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 118
GRUDZIEŃ 1968

- V Zjazd PZPR • 100-lecie Polskiej Turystyki
- 25-lecie PRL • 500-lecie urodzin Mikołaja Kopernika

III PLENARNE ZEBRANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

25 i 26 PAŹDZIERNIKA odbyło się w Warszawie plenarne zebranie Zarządu Głównego PTTK. W obradach obok członków plenum wzięli udział: przedstawiciel Wydziału Propagandy i Agitacji KC PZPR — **Zbigniew Kulczycki**, zastępca przewodniczącego GKKFiT — **Michał Jekiel**, dyrektor Departamentu Ruchu Turystycznego — **Stanisław Ostrowski** oraz sekretarz Krajowej Rady Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki **Włodzimierz Wilczek**.

W zastępstwie prezesa Towarzystwa Piotra Gajewskiego, przebywającego z delegacją Sejmu PRL w Bułgarii, obradom pierwszego dnia przewodniczył wiceprezes **Jerzy Przedziecki**, zaś w drugim dniu wiceprezes **Stanisław Mach**. Członkowie ZG serdecznie powitali w swoim gronie nowo wybranych przez krajowe narady aktywów przewodniczących: Komisji Kół Zakładowych — kol. **Władysława Wawrzynowski**, Komisji Ochrony Przyrody — kol. **Władysława Olendzkiego** i Komisji Turystyki Pieszej — kol. **Henryka Tomkiewicza**.

Bogaty program obrad rozpoczęto referatem sekretarza generalnego **Stefana Strogulskiego**, który omawiając działalność PTTK przed V Zjazdem Partii przedstawił zebranym zadania wynikające z Tez

Zjazdowych KC PZPR dla społecznego ruchu krajoznawczo-turystycznego oraz program udziału PTTK w obchodach 25-lecia PRL. Referent podkreślił że projekt ten uzyskał pełne poparcie aktywów związków zawodowych i Związku Młodzieży Socjalistycznej w czasie tegorocznej konferencji w Tardzie (patrz BI nr 117), co pozwala na stwierdzenie, że w jego realizacji czynnie uczestniczyć będą obok działaczy Towarzystwa aktywiści związków zawodowych i organizacji młodzieżowych.

Dyskusja wykazała, że działacze naszego Towarzystwa w pełni popierają program dotyczący rozwoju turystyki, rozszerzenia czasu wolnego i powiększenia urlopów przedstawiony w Tezach na V Zjazd Partii. Rozwijając te zagadnienia i wzbogacając je w dyskusji zebrani skupili główną uwagę na problematyce ideowo-wychowawczego oddziaływania przez turystykę na społeczeństwo.

Nawiązując do podstawowych zadań PTTK wynikających z tez zjazdowych a więc: objęcia działalnością turystyczną najszerszych rzesz pracujących i młodzieży oraz wzmocnienia pracy nad kształtowaniem ideowej, zaangażowanej w socjalistycznym rozwoju Polski patriotycznej postawy turystów, dyskutanci poświęcili wiele uwagi sprawie pracy czoł-

wych kadr Towarzystwa, zwłaszcza przewodników i przodowników turystycznych, sprawie szkolenia oraz właściwego naboru na to szkolenie. Jednocześnie stwierdzono, że działacze PTTK, zgodnie z tradycją polskiego krajoznawstwa, spełniają i powinni pełnić w coraz większym zakresie rolę aktywistów frontu ideologicznego, rolę wychowawców, krzewiących wiedzę o kraju ojczystym, budzących uczucia dumy z pięknych kart naszej historii i współczesnych osiągnięć naszego narodu.

Jednomyślnie przyjęty został program udziału PTTK w obchodach 25-lecia PRL przy czym podkreślono, że obchody te są szczególną okazją do ukazania i spopularyzowania w społeczeństwie polskim wielkiego ogólnonarodowego dorobku we wszystkich dziedzinach życia naszego kraju osiągniętego w ciągu ostatniego ćwierćwiecza. Formy realizacji tego zadania, jakimi dysponuje Towarzystwo, są szczególnie atrakcyjne zwłaszcza dla młodzieży. Pracę wśród młodzieży uznano zatem za szczególnie ważny i odpowiedzialny odcinek działalności Towarzystwa.

Przyjęty program udziału PTTK w obchodach 25-lecia PRL obejmuje szerokie włączenie się w formie imprez i wycieczek do uroczystości organizowanych z tej okazji na terenie całego kraju, zorganizowanie i przeprowadzenie Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego „Szlakami Polskiej Ludowej” zorganizowanie ogólnopolskiego zjazdu krajoznawczego i udział w budowie drogi Sudecko-Karpackiej.

Z okazji obchodów 25-lecia PRL Plenum ZG PTTK uchwaliło nową odznakę turystyczną „Szlakami Polskiej Ludowej” (zatwierdzony regulamin tej odznaki zamieszczamy obok).

Obrady drugiego dnia zabrał wiceprezes **Stanisław Mach**, który przedstawił projekt programu przygotowania obchodów 100-lecia polskiej turystyki i udziału PTTK w obchodach 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika.

W oparciu o generalny program obchodów zawartych w rezolucji VII Walnego Zjazdu Delegatów PTTK (BI nr 112—113) Plenum zaakceptowało podstawowy harmonogram realizacji poszczególnych zadań. W odniesieniu do 100-lecia polskiej turystyki (okres przygotowawczy w latach 1968—1970) obok realizacji prac wydawniczych i inwestycyjnych przewiduje się dokonanie koniecznych uzgodnień z władzami dotyczących między innymi szczegółowego programu obchodów oraz składu i zadań Ogólnopolskiego Komitetu Obchodów. Wspomniany Komitet powinien być powołany w 1971 roku. Następnie ma być opracowany regulamin i projekt medalu 100-lecia, zakończone opracowanie skryptów na sympozjum naukowe i oddanie do druku albumu „100 lat polskiej turystyki”.

W 1972 roku odbędzie się VIII Walny Zjazd PTTK poświęcony 100-leciu polskiego społecznego ruchu turystycznego, wydane zostaną skrypty naukowe i zorganizowane sympozjum naukowe. Będzie to jednocześnie rok przygotowań do masowych imprez, rajdów, wystaw, odczytów itp. W przypadku pozytywnych decyzji władz nastąpi także ogłoszenie roku 1973 — Rokiem Turystyki do Polski.

Na kulminację obchodów 100-lecia polskiej turystyki w roku 1973 przewiduje się w głównych zarysach: wydanie albumu i wydawnictwa naukowego jako pokłosa z sympozjum naukowego oraz jubileuszowego rocznika „Wierchy”. Uroczystości zainauguruje akademie w Warszawie. Zostanie ponadto otwarta wystawa osiągnięć turystyki i krajoznawstwa w Polsce. Przewiduje się także oddanie do użytku Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej w Krakowie, schroniska im. Włodzimierza Lenina pod Babią Górą, schroniska nad Morskim Okiem, obiektów noclegowych na szlaku jurajskim (Ogrodzieniec, Podstolice, Potok Złoty, Olsztyn). Zostaną wreszcie ukończone główne odcinki budowy Drogi Sudecko-Karpackiej.

W odniesieniu do udziału PTTK w obchodach 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika, w latach 1968—1970 obok prac inwestycyjnych i wydawniczych nastąpi skoordynowanie lokalnych programów okręgów: Bydgoskiego, Olsztyńskiego, Gdańskiego, Krakowskiego i Opolskiego. Projekty tych programów zostały zgłoszone na Plenum. Zawierają one szereg cennych inicjatyw w zakresie sesji popularno-naukowych, konkursów, odczytów, wydawnictw, nowych szlaków, wystaw okolicznościowych a także nowych inwestycji. Cały ten bogaty program Plenum postanowiło przekazać pod obrady specjalnie powołanego Komitetu PTTK obchodów 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika. W skład Komitetu, któremu przewodniczy wiceprezes ZG PTTK — **Stanisław Mach** weszli kol. kol.: z woj. bydgoskiego — **J. Andrych**, **Zygmunt Marciszewski** i **Wiesław Radomski**, z woj. gdańskiego — **Eugeniusz Chrupla**, **Andrzej Jędrusik** i **Czesław Skonka**, z woj. olsztyńskiego — **Jan Baldowski** i **Marian Głuchowski**, z woj. opolskiego — **Korneliusz Pszczyński** i **Jacek Rogoza**, z Krakowa — **Janusz Komocki** i **Mieczysław Worobkiewicz** oraz z Warszawy — **Feliks Kanclerz**, **Maria Irena Mileska**, **Tadeusz Pawoniak**, **Jerzy Raczek** i **Włodzimierz Wilczek**.

W kolejnym punkcie obrad Plenum przyjęło uchwałę w sprawie szkolenia społecznej kadry działaczy PTTK zatwierdzając jednocześnie zasady organizacji i finansowania szkolenia. Przedłożone programy kursów dla poszczególnych rodzajów szkolenia postanowiono rozpatrzyć w trybie powołanej przez Prezydium ZG zespołu szkoleniowego, złożonego z przedstawicieli komisji społecznych Zarządu Głównego Towarzystwa.

W nawiązaniu do zmian w okresach kadencji władz centralnych i okręgowych PTTK (z 3-ch do 4-ch lat) uchwalonych przez VII WZD Plenum podjęło uchwałę w sprawie jednolitej kampanii sprawozdawczo-wyborczej w okręgach i oddziałach PTTK (tekst uchwały zamieszczamy obok).

Plenum ZG PTTK zaakceptowało powołanie Komisji Historycznej PTTK w następującym składzie: **Piotr Gajewski** — przewodniczący, **Marek Arczyński**, **Zygmunt Beczkowicz**, **Lesław Dobrucki**, **Mieczysław Domagała**, **Kazimierz Dorawski**, **Zygmunt Filipowicz**, **Walery Goetel**, **Alfred Górny**, **Stanisław Herbst**, **Feliks Kanclerz**, **Tadeusz Kaszper**, **Władysław Krygowski**, **Zbigniew Kuleczycki**, **Stanisław Lenartowicz**, **Stanisław Leszczycki**, **Edmund Massalski**, **Maria Irena Mileska**, **Wojciech Militz**, **Stanisław Ostrowski**, **Stanisław Poznański**, **Jerzy Przedziecki**, **Ksawery Franciszek Sawicki**, **Adam Słomczyński**, **Jerzy Sierpiński**, **Stefan Strogulski**, **Zbigniew Tomkowski**, oraz **Konrad Sprzętu i Ekwipunku Turystycznego** w składzie: **Zygmunt Jabłoński** — przewodniczący, **Stanisław Gabryszewski** — turystyka wodna, **Henryk Ginter** — turystyka kolarska, **Marceli Najder** — turystyka piesza, **Jerzy Modliński** — turystyka motorowa, **Ryszard Mielnik** — turystyka kolarska, **Aleksander Skibiński** — turystyka żeglarska, **Waldemar Roszczyńko** — turystyka podwodna, **Jerzy Turski** — turystyka narciarska, **Stanisław Domieniecki** — turystyka kajakowa, **Andrzej Łączyński** — turystyka górską, **Jacek Bzowski** — speleologia, **Jerzy Szuber** — GOPR, **Aleksander Frankowski** — Podkomisja Zdrowia.

Po obszernej informacji kol. **B. Siadka** dotyczącej wyprawy kajakami do Cieśniny Magellana, na wniosek przewodniczącej Komisji Krajoznawczej ZG kol. **M. I. Mileskiej**, Plenum postanowiło udzielić poparcia i pomocy dla tej niecodziennej inicjatywy, mającej duże znaczenie dla propagandy Polski, polskiej turystyki i PTTK na terenie Ameryki Południowej i w świecie.

UCHWAŁA PLENUM ZG PTTK

w sprawie jednolitej kampanii sprawozdawczo-wyborczej w okręgach i oddziałach PTTK

Uchwalone przez VII Walny Zjazd Delegatów PTTK zmiany dotyczące trwania kadencji władz naczelnych i okręgowych Towarzystwa z trzech na cztery lata miały między innymi na celu ujednoczenie terminów kampanii sprawozdawczo-wyborczej w Towarzystwie.

Na tej podstawie i zgodnie ze stanowiskiem Komisji Statutowej VII WZD PTTK, Zarząd Główny zobowiązuje:

1. Zarządy Okręgów PTTK: w Gdańsku, Kielcach, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, na Mazowszu i w Zielonej Górze, które dokonały wyborów władz okręgowych w latach 1966 i 1967 do odbycia sprawozdawczo-wyborczych okręgowych zjazdów delegatów oddziałów w 1969 roku.

Następne okręgowe zjazdy delegatów oddziałów wszystkich okręgów odbędą się w ramach kolejnej kampanii sprawozdawczo-wyborczej Towarzystwa w 1972 roku.

2. Zarządy oddziałów PTTK do odbycia walnych zjazdów oddziałów sprawozdawczo-wyborczych w roku 1970 i następnie w ramach kampanii sprawozdawczo-wyborczej Towarzystwa w 1972 roku.

Jednocześnie Plenum ZG upoważnia zarządy okręgów do zatwierdzenia wniosków zarządów oddziałów w przedmiocie skrócenia lub przedłużenia kadencji dla oddziałów, których termin zwołania najbliższych Zjazdów wyborczych przypada w 1969 roku.

Zarząd Główny PTTK

Szlakami Polski Ludowej

REGULAMIN

Krajoznawczo-Turystycznej Odznaki PTTK

§ 1.

Krajoznawczo-Turystyczna Odznaka „Szlakami Polski Ludowej” (KTO-SPL) została ustanowiona przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w wyniku porozumień o współpracy i współdziałaniu między PTTK, Ogólnozwiązkową Federacją Sportu Wychowania Fizycznego i Turystyki, Związkiem Młodzieży Socjalistycznej, Związkiem Młodzieży Wiejskiej, Zrzeszeniem Studentów Polskich i Związkiem Harcerstwa Polskiego z okazji 25-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 2.

KTO-SPL służy krzewieniu socjalistycznego patriotyzmu, popularyzacji wiedzy o kraju ojczystym oraz rozwijaniu zainteresowań i umiejętności turystycznych wśród społeczeństwa, zwłaszcza wśród młodzieży.

§ 3.

KTO-SPL jest odznaką jedno-stopniową, może być zdobywana przez młodzież w wieku od 14 lat, w ciągu jednego roku.

§ 4.

Do przyznawania KTO-SPL uprawnione są:

- Komisje młodzieżowe zarządów oddziałów PTTK lub zarządy oddziałów PTTK w przypadku braku komisji młodzieżowej,
- Komisje Sportu i Turystyki przy zarządach powiatowych ZMS,
- Komisje turystyki przy zarządach powiatowych ZMW,

— Inspektoraty drużyn turystycznych przy komendach hufców ZHP. KTO-SPL jest przyznawana na podstawie specjalnej książeczki stanowiącej dokument potwierdzający spełnienie warunków zdobycia odznaki.

§ 5.

KTO-SPL może być zdobywana podczas wycieczek krajoznawczych i turystycznych zorganizowanych, grupowych i indywidualnych w każdej porze roku, w ramach akcji i imprez organizowanych przez PTTK, organizacje młodzieżowe i związki zawodowe.

§ 6.

KTO-SPL może być zdobywana podczas wycieczek pieszych, kolarskich, motorowych, kajakowych, narciarskich, autokarowych i innych.

Wycieczki turystyki kwalifikowanej mogą być także zaliczone do warunków zdobycia odpowiednich turystycznych odznak PTTK (np. OTP, GOT, MOT, TOK, KOT) zgodnie z ich regulaminami.

§ 7.

Ubiegający się o KTO-SPL i jej zdobywca obowiązany jest do przestrzegania zasad kultury turystycznej, ochrony przyrody i zabytków.

Warunki zdobywania odznaki

§ 8.

Do warunków zdobycia KTO-SPL zalicza się łącznie:

- 1) odbycie 6 wycieczek w tym co najmniej 2-ch dwudniowych (jedna w warunkach biwakowych — nocleg pod namiotem — dotyczy młodzieży do lat 30);

2) zwiedzanie w czasie tych wycieczek:

- a) 2-ch zakładów pracy,
- b) 2-ch obiektów (zespołów) zabytkowych,
- c) 2-ch miejsc upamiętnionych walką i męczeństwem narodu polskiego.

§ 9.

Trasy wycieczek oraz zwiedzane zakłady pracy, obiekty zabytkowe i miejsca upamiętnione walką i męczeństwem narodu polskiego powinny być wpisane do książeczki KTO-SPL i poświadczane przez prowadzącego wycieczkę:

- a) przewodnika PTTK,
- b) przewodnika turystyki PTTK,
- c) organizatora turystyki,
- d) kierownika obozu lub imprezy (rajdu, zlotu, spływu itp.) lub potwierdzone pieczęcią dowolnej instytucji w miejscu wyjścia i docelowym wycieczki oraz zwiedzanych zakładów, obiektów zabytkowych i miejsc upamiętnionych walką i męczeństwem.

§ 10.

Oznakę tę zdobywa się w ciągu jednego roku licząc od daty pierwszej wycieczki.

Książeczkę KTO-SPL wypełnioną zgodnie z § 9 należy przedłożyć do zweryfikowania jednej z organizacji wymienionych w § 4, właściwej dla miejsca zamieszkania ubiegającego się o odznakę.

Przepisy końcowe

§ 11.

Prawo interpretacji niniejszego regulaminu przysługuje Komisji Młodzieżowej Zarządu Głównego PTTK.

§ 12.

Regulamin zatwierdzony przez Plenum ZG PTTK wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1969 r.

Dla uczczenia Zjazdu Partii

PROPORCE NA SZCZYTACH

Realizując swe zobowiązanie dla uczczenia V Zjazdu Partii tu-ryści oddziału zakładowego PTTK im. J. Łukasiewicza przy Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu dokonali licznych wejść na szczyty górskie by zatknąć tam pamiątkowe, okolicznościowe proporce. Proporce te zostały zatknięte punktualnie o godz. 12.00: na najwyższym szczycie gór polskich Rysach w Tatrach, a ponadto na Swinicy, na Babiej Górze i Baraniej Górze w Beskidach, Hali-liczu i Walterze w Bieszczadach oraz Łysicy w Górach Święto-krzyskich.

TOWARZYSTWO A TEZY V ZJAZDU PZPR

SEZON turystyczny w bieżącym roku miał szczególny charakter. Na licznych spotkaniach i imprezach członkowie i działacze PTTK z dużym zainteresowaniem omawiali Tezy na V Zjazd PZPR. Dziś możemy już stwierdzić, że dokument ten szerokie rzesze turystów uznały za własny program działania umożliwiając dalszy, poważny rozwój turystyki i krajoznawstwa w naszym kraju. Analiza Tez pozwala twierdzić, że dokument ten szczególnie wysoko podnosi rangę naszej społecznej działalności, uznając turystykę i krajoznawstwo szczególnie ważnym elementem pracy ideowo-wychowawczej. Wynika to z tradycji ruchu robotniczego. Włodzimierz Lenin niejednokrotnie wskazywał a własnym przykładem potwierdził ideową rolę turystyki. Julian Marchlewski był jednym z pierwszych członków Polskiego Towarzystwa Tatrzńskiego. Rewolucyjni działacze i patriotyczna część, zwłaszcza polskiej inteligencji, traktowali turystykę i krajoznawstwo w okresie rozbiorów jako ważny element wychowania partyotycznego i krzewienia świadomości narodowej przygotowując społeczeństwo do walki o narodowe i społeczne wyzwolenie. W okresie międzywojennego dwudziestolecia działalność organizacji turystycznych i krajoznawczych służyła, dzięki swej działalności poznawczej i pracy ideowej, integracji rozbitego w okresie niewoli narodu polskiego. W okresie po drugiej wojnie światowej niema-

ły jest udział naszego ruchu w integracji ziem zachodnich i północnych z macierzą, w kształtowaniu postępowych i patriotycznych postaw naszego społeczeństwa a zwłaszcza młodzieży. Można więc stwierdzić, że ruch turystyczny w Polsce, w okresie prawie stuletniego rozwoju służył głównie wychowaniu patriotycznemu. I te właśnie piękne i postępowe tradycje naszej organizacji znajdują pełną aprobatę w Tezach na V Zjazd PZPR.

W toku dyskusji staraliśmy się również określić główne kierunki naszego działania wynikające z tego dokumentu. Podstawowym warunkiem dalszego prawidłowego rozwoju ruchu turystycznego i krajoznawstwa będą jego ideowe treści wypełniające tak liczne i wyprobowane formy naszego działania. Idea więc przewodnią wszelkich naszych poczynań, zwłaszcza w kształtowaniu tych treści, winien być, zgodnie z duchem Tez V-go Zjazdu PZPR, marksizm-leninizm wzbogacony o doświadczenia ideowe i organizacyjne Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Działalność nasza, kontynuując najlepsze tradycje, winna pomagać w wychowaniu, zwłaszcza młodego pokolenia, na patriotów ludowej ojczyzny. Być ważnym ogniwem w ogólnonarodowym froncie wychowania partyotycznego to przywrócić w naszej działalności właściwe proporcje między dawnymi a nowymi czasami. Na pewno ważnym elementem wychowania partyotycznego jest popularyzowanie najlep-

szych tradycji historycznych narodu. Służy temu również szeroko prowadzona działalność naszego Towarzystwa w zakresie ochrony zabytków.

Prawidłowe jednak kształtowanie patriotycznych postaw współczesnego pokolenia wymaga przywrócenia właściwych proporcji między dawnymi dziejami naszego państwa a współczesną, najnowszą historią naszego narodu.

Nie może być mowy o prawidłowej działalności krajoznawczej i wychowawczej, jeśli nie pokażemy młodemu pokoleniu zmagających się ojców i braci o społeczne i narodowe wyzwolenie, jeśli nie będzie ono świadome heroicznych zmagających w odbudowie zniszczonej wojną ojczyzny, jeśli nie dotrze do świadomości tego pokolenia ogromny wysiłek klasy robotniczej w budowie nowoczesnego państwa. Nasza pomoc w wychowaniu partyotycznym — to zbliżenie młodemu pokoleniu tak niedawnej historii walk z okupantem na każdej niemal ulicy miast i miasteczek, w osiedlach i wsiach naszego kraju.

Wie się na ogół, na przykładzie stoi Dom Partii w Warszawie, jaka jest geneza jego powstania. Jak mało jednak spopularyzowany jest fakt, że właśnie w tym miejscu w 1945 r. toczyły się krwawe boje o wyzwolenie Stolicy, że obok polskich patriotów oddało swe młode życie jakże wielu żołnierzy radzieckich walczących „za naszą i waszą wolność”.

Zasadniczym, niekiedy, zmianom, ulec winny treści działalności przewodniczej. Szczycimy się przeważnie tym, że posiadamy liczne, cenne zabytki sztuki sakralnej. Jak często jednak zapominamy o tym, ile wysiłku i środków materialnych zaangażowała władza ludowa w odbudowę i zachowanie tych zabytków.

Należy przypominać zwłaszcza tym, którzy „wybacza” całe okrucieństwo barbarzyńskiego hitleryzmu, który z hasłem „Gott mit uns” niszczył obiekty kultu, którym ludowa ojczyzna przywróciła znaczenie pomników narodowej kultury.

Można oczywiście mnożyć liczne wnioski, które wynikają dla naszej działalności z lektury Tez V Zjazdu PZPR. Do tego poważnego dokumentu powróćmy niejednokrotnie w toku naszej działalności. Realizacja tych założeń jest jedyną gwarancją, że działalność PTTK będzie kontynuacją najlepszych tradycji ruchu turystycznego w Polsce, że spełni swoje główne zadanie służąc w pełni ludziom pracy, wychowując gorących, świadomych patriotów ludowej ojczyzny.

JAKI BĘDZIE SEZON ZIMOWY 1968/69

KALENDARZOWA zima właśnie się rozpoczyna, warto więc zobaczyć jak prezentować się będzie PTTK-owski sezon zimowy 1968/69. Oczywiście trudno mówić o wszystkich zamierzeniach poszczególnych jednostek organizacyjnych naszego

Towarzystwa, zatrzymamy się tedy na imprezach centralnych, zimowych wczasach turystycznych, działalności zimowej BTZ PTTK oraz przygotowaniach w zakresie bazy noclegowo-żywieniowej w obiektach PTTK.

Plan imprez zimowych przewiduje 20 ogólnopolskich rajdów narciarskich i 3 spływy kajakowe na Wełnie, Brdzie i Mazurach. Łącznie w imprezach zimowych weźmie udział ok. 40.000 turystów.

Do najciekawszych imprez należą:

— Centralny Rajd Narciarski CRZZ — ZG PTTK w dniach 14—16.

III.1969 r. na terenie Karkonoszy, z udziałem 600 osób,

— Centralne Igrzyska Turystyczno-Narciarskie w dniach 14—16.II.1969 r. z udziałem 200 osób,

— Wysokogórski Rajd Narciarski PTTK, przeznaczony w pierwszej kolejności dla przodowników-instruktorów, w dniach 8—13.IV.1969 roku z udziałem 100 osób na terenie Tatr,

— Ogólnopolski IX Rajd Narciarski w Bieszczadach, w dniach 26.I.—2.II.1969 r. Meta w Cisnej, z udziałem 100 uczestników.

Ponadto organizowane będą imprezy dla młodzieży oraz tradycyjne rajdy narciarskie m.in.: górników, metalowców, włóknarzy itp.

JEDZIEMY NA WCZASY NARCIARSKIE

W sezonie zimowym 1968/69 w turystycznych obozach narciarskich PTTK — FWP weźmie udział 5230 uczestników, z czego na turnusach świątecznych 686. Ponadto przygotowano 720 skierowań półświadczeniowych.

Obozy zlokalizowane zostały w 24 obiektach. Na 138 turnusach wczasowiczów szkolić będzie 267 wysokokwalifikowanych instruktorów narciarskich — działacze PTTK.

Z uwagi na złe warunki bytowe odstąpiono od organizacji obozów w schroniskach PTTK na Śnieżniku i w Zieleńcu oraz na Przełęczy Kowarskiej. Zrezygnowano również ze szkolenia narciarskiego w schronisku Odrodzenie. Objęto natomiast po raz pierwszy akcją obozów narciarskich stację turystyczną Oddziału PTTK Cieszyn w Wiśle-Czarne, schronisko PTTK na Hali Krurowej w Beskidach i w Pasterce w Sudetach.

Utrzymane zostały ceny skierowań z roku ubiegłego. Utrzymana została także gradacja cen — najtańsze ceny w styczniu, najwyższe w marcu; najniższe w obiektach mało dochodzących i mniej znanych, a wyższe w schroniskach tatrzańskich.

Członkowie PTTK otrzymują dodatkową zniżkę od cen skierowań wczasowych. Pobyt na 14-dniowych turnusach ulgowych wynosi od 600 do 900 zł (w zależności od miesiąca i standardu obiektu) pełnopłatnych od 900 do 1300 zł.

Z BIUREM TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ NA SYLWESTRA

Przygotowania BTZ — PTTK do sezonu późno-jesiennego i zimowego w turystyce wyjazdowej polegają na końcowej realizacji umów roku 1968 oraz zapoczątkują realizację umów zawartych z zagranicznymi kontrahentami na rok 1969.

BTZ — PTTK zaplanowało w tym okresie wysłanie za granicę 77 grup turystów. Są to wczeczki krajoznawcze do NRD, BRL, RRL,

ZSRR, wycieczki świąteczno-sylwestrowe do NRD, WRL, RRL, BRL i 3 pociągi specjalne na trasie NRD — CSRS — WRL. Ponadto BTZ — PTTK wysła do Francji grupę pletwonurków na międzynarodowe zawody pływania podwodnego oraz 1 grupę narciarską do Austrii.

W turystyce przyjazdowej — sezon późno-jesienny i zimowy realizowany będzie podobnie jak w turystyce wyjazdowej w oparciu o końcową realizację umów. BTZ — PTTK przewiduje przyjazdy do Polski 35 grup w tym 34 grupy z NRD i 1 grupa pobytowa z Belgii. Grupy przyjazdowe z NRD to w przeważającej części grupy zimowe — pobytove lokowane w obiektach PTTK.

Niezależnie od powyższego BTZ — PTTK pozostaje w stałym kontakcie korespondencyjnym ze swymi partnerami w krajach zachodnich oferując im bieżące możliwości przyjęcia zleceń na przyjazdy do Polski.

JAK BĘDZIE Z NOCOWANIEM

W sezonie zimowym 1967/68 PTTK posiadało w 421 obiektach 21.692 miejsc noclegowych. W tym samym okresie 1968/69 dysponować będzie 622 obiektami o 24.813 miejscach, w tym w:

10 domach turysty	— 3.176 miejsc
83 domach wycieczkowych	— 5.846 miejsc
60 schroniskach	— 3.906 miejsc
469 stacjach turystycznych	— 11.885 miejsc

Zimowa baza noclegowa w latach 1968/69 w porównaniu do analogicznego okresu 1967/68 powiększyła się o 3.121 miejsca. Na zwiększenie ilości obiektów i miejsc wpłynęło zorganizowanie 227 nowych stacji o 5.725 miejscach noclegowych oraz uruchomienie nowych obiektów jak: DT Sandomierz o 146 miejscach, DW Kalisz o 60 miejscach, DW Izery o 33 m.n. oraz oddanie do eksploatacji po kapitalnym remoncie schroniska Białnia o 60 miejscach, DW Opole o 40 miejscach i DW Przemyśl o 34 miejscach.

Mimo wzrostu ilości miejsc trzeba jednak podkreślić, że na skutek braku zainteresowania ze strony turystów przewiduje się wyłączenie z eksploatacji w nadchodzącym sezonie zimowym takich obiektów jak: DW Bachotek, DW Przyjezierze, DW Kołobrzeg, DW Zgon, DW Turawa, Schronisko Huta Polańska, DW Drawno, DW Dziwnów, DW Międzyzdroje, Schronisko na Śnieżniku. Zostały ponadto zlikwidowane liczne stacje turystyczne. Kilka obiektów przechodzi wreszcie kapitalny remont np. DW Olsztyn, DW Elbląg (razem 331 miejsc). Łącznie ubywa na sezon zimowy 3.130 miejsc, przybywa 6.251 miejsc.

Największą bazą noclegową w okresie sezonu zimowego 1968/69 będą

dysponowały następujące okręgi: Kraków — 10.853 miejsc, Wrocław — 3.664, Katowice — 2.305, Rzeszów — 2.239 miejsc.

Najmniejszą bazą będą rozporządzały następujące okręgi: Łódź — 82 miejsca, Koszalin — 135, Zielona Góra — 189, Bydgoszcz — 212 miejsc.

Porównując bazę noclegową, jaką dysponowały okręgi zimą 1967/68 do zimy 1968/69 należy stwierdzić, że z wyjątkiem Krakowa (171,7%), Kielc (126,5%), Rzeszowa (108,8%), Opola (107,2%), Wrocławia (105,8%), Katowic (104,9%) i Łodzi (100,0%), pozostałe okręgi wykazują znaczne zmniejszenie ilości miejsc noclegowych. Dotyczy to Koszalina (29,8%), Olsztyna (32,6%), Gdańska (50,3%), Szczecina (53,8%), Białogostoku (57,8%), Bydgoszczy (59,4%).

W sezonie zimowym 1968/69 będzie działało przy obiektach PTTK 21 wypożyczalni sprzętu. Uruchomiono 2 wypożyczalnie na terenie woj. krakowskiego przy oddziałach PTTK w Jaworznie i Krynicy i 1 wypożyczalnię przy schronisku na Hali Szrenickiej. Najwięcej wypożyczalni sprzętu zimowego posiadają okręgi: krakowski — 5, mazowiecki — 4, olsztyński — 3. Dalszy wzrost wypożyczalni tego typu przewiduje się w 1969 r.

JAK Z ŻYWIENIEM

W sezonie zimowym 1968/69 czynnych będzie ogółem 121 zakładów żywienia z 10.417 miejscami konsumpcyjnymi. W porównaniu z okresem ubiegłorocznym sytuacja ulegnie następującym zmianom:

- przybędzie jadalnia (70 miejsc) w schronisku Białnia (po kapitalnym remoncie obiektu),

- udostępniona zostanie nowa kawiarnia (68 miejsc) w schronisku Św. Katarzyna (po modernizacji obiektu),

- wejdzie do eksploatacji bufet w DW Opole (20 miejsc) — po kapitalnym remoncie obiektu,

- mają powstać dwa zakłady żywieniowe w okręgu Olsztyn,

- zlikwidowane zostały kawiarnie PTTK w Sanoku, Szczecinie i Radomiu,

- przybędą ponadto 104 miejsca konsumpcyjne dzięki rozbudowie sali jadalnej w DW Szczyrk (80 miejsc) oraz przez dodatkowe ustawienie stolików w kilku innych obiektach naszego Towarzystwa (24 miejsca).

Przed sezonem zimowym zorganizowane zostanie szkolenie zawodowe dla 30 kucharzy (II stopień kwalifikacji) zatrudnionych w zakładach żywienia PTTK co niewątpliwie wpłynie na podniesienie poziomu PTTK-owskiej gastronomii.

CHODZI O INICJATYWY

W PCIMIU odbyła się krajowa narada aktywu turystyki narciarskiej PTTK. W obradach wzięło udział 81 delegatów z całej Polski. Zarząd Główny PTTK reprezentowali: wiceprezes **Jerzy Przedziecki** oraz zastępca sekretarza generalnego **Wojciech Militz**. Przewodniczył naradzie red. **Marek Arczyński**.

Z obszernego sprawozdania ustępującego prezydium Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK obrazującego działalność KTN w latach 1965—1968 wynikało, że — najpoważniejszymi problemami, którym musiała stawiać czoło komisja są sprawy zagospodarowania turystycznego regionów górskich, sprawy wykonywania robót związanych z przygotowaniem nartostrad i szlaków narciarskich, profilaktyki i bezpieczeństwa narciarstwa i turystyki narciarskiej. Wielkim osiągnięciem komisji w minionej kadencji było opracowanie obszernego memoriału do władz Towarzystwa, przekazanego następnie do GKKFiT, analizującego niedostatki naszej turystyki narciarskiej (brak wyciągów, nartostrad, i dostatecznej ilości szlaków, nieuporządkowanie dokumentacji prawnej na terenach górskich itp.) oraz wskazującego na środki zapobiegawcze temu stanowi rzeczy. Do sukcesów komisji należy także opracowanie przez działaczy KTN „Kodeksu narciarskiego” (ukáže się wkrótce w wydawnictwie „Sport i Turystyka”), który będzie dużą pomocą w uprawianiu narciarstwa.

Dyskusja uwypukliła jeszcze inne momenty pracy komisji — fakt że potrafiła ona nawiązać ścisłą współpracę z Polskim Związkiem Narciarskim oraz ze związkami zawodowymi czego dowodem cieszące się popularnością ogólnopolskie rajdy narciarskie metalowców, włóknarzy, górników, chemików i innych.

Podczas narady omówione zostały ponadto tezy przedstawione przez ustępujące władze komisji ustalające program działalności KTN ZG PTTK na lata 1968—1972.

Za sprawy podstawowe uznano rozwój wszelkich inicjatyw w kierunku narciarskiego zagospodarowania terenów górskich, podgórskich oraz nizinnych, unowocześnienia istniejących szlaków i urzędzeń narciarskich, porządkowanie ruchu narciarskiego, rozwój działalności profilaktycznej w narciarstwie, umasowienie narciarstwa i turystyki narciarskiej oraz organizowanie masowego szkolenia młodzieży.

Stworzenie dobrze zagospodarowanych ośrodków wypoczynku zimowego i uporządkowanie zasad ruchu narciarskiego zapewni dostateczne warunki dla rozwoju narciarstwa zwłaszcza wśród robotników i młodzieży, a także umożliwi udział turystów zagranicznych w uprawianiu narciarstwa w Polsce.

Realizacja tego programu nie jest dla Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK możliwa bez pewnych pociągnięć organizacyjnych. Chodzi o dokonanie wyraźnego przejścia od bezpośredniego wykonawstwa do prac koncepcyjnych, konsultacji i koordynacji. Dotyczy to w szczególności następujących dziedzin działalności KTN:

- zagospodarowania regionów turystycznych
- remontów i konserwacji szlaków oraz urzędzeń narciarskich
- propagandy
- organizacji imprez turystycznych.

Są to dziedziny, które powinny być zdecentralizowane w sensie wykonawstwa. KTN widzi tu konieczność przejścia tej działalności przez jednostki terenowe Towarzystwa oraz — w zakresie zagospodarowania — przez właściwe rady narodowe, komitety KFiT, parki narodowe, zakłady pracy i innych inwestorów przy konsultacji KTN w celu skoordynowania planów terenowych z centralnymi.

Natomiast utrzymanie swej roli wiodącej, przy częściowym wykonywaniu niektórych zadań, KTN widzi w odniesieniu do następujących spraw:

- wypracowania koncepcji rozwoju narciarstwa turystycznego i rekreacyjnego oraz narciarskiego zagospodarowania terenów,
- wypracowania — w porozumieniu z PZN —

koncepcji szkolenia podstawowego, w tym także szkolenia młodzieży,

- starania o zaopatrzenie narciarzy we właściwy i o przystępnych cenach sprzęt oraz ekwipunek,

- profilaktyki, porządkowania ruchu narciarskiego i organizacji Straży Narciarskiej, spraw sprzętowych,

- wprowadzenia centralnej kartoteki dotyczącej kadry nauczającej w KTN, kadry przodowników narciarskich oraz rozdziału turnusów wczasowych instruktorom,

- działalności wydawniczej zwłaszcza wydawnictw szkoleniowych i studialnych,

- łączności z terenowymi ogniwami Towarzystwa.

Osiągnięcie tych celów jest możliwe poprzez rozwiązania organizacyjne. Krajowa narada postulowała więc ściślejsze powiązanie okręgowych komisji turystyki narciarskiej z komisją ZG i terenowymi jednostkami narciarskimi w zakresie organizacji turystyki narciarskiej.

OKTN powinny więc przede wszystkim oddziaływać na koła PTTK (bezpośrednio lub poprzez oddziały PTTK), by te większą uwagę skupiały w swej pracy na działalności narciarskiej. Koła powinny doprowadzić do posiadania własnych przodowników turystyki narciarskiej lub instruktorów. Warto tu przypomnieć, że Towarzystwo posiada obecnie 5731 kół.

OKTN-y powinny także:

- Wykorzystać akcję wczasów narciarskich tak by jednostki narciarskie PTTK dysponując skierowaniami szkoliły w zakresie podstawowym członków PTTK;

- Wykorzystać akcję wczasów narciarskich dla racjonalnego przygotowania kandydatów na przodowników narciarskich i pomocników instruktorów;

- Inicjować i pomagać oddziałowym KTN w organizowaniu imprez, rajdów, zlotów itp dla kół, a przede wszystkim imprez o charakterze igrzysk turystyczno-narciarskich;

- Wszystkie akcje połączyć ze zdobywaniem odznak PON, NON, lub GON, a w każdym razie z propagowaniem GON i NON.

- Nawiązać kontakty z władzami szkolnymi i organizacjami młodzieżowymi dla zwiększania zainteresowania młodzieży turystyką narciarską. Ścisłe współpracować z okręgowymi komisjami młodzieżowymi PTTK i PZN.

W akcji szkoleniowej obok innych ważny jest wniosek dotyczący szkolenia młodzieży poprzez:

- a) wystąpienie do PZN z wnioskiem o stworzenie stopnia pomocnika — juniora,

- b) organizowanie kursów na pomocników instruktora dla młodzieży w kołach PTTK i klubach narciarskich.

Na podkreślenie zasługują wreszcie kwestie dotyczące zagospodarowania i sprzętu narciarskiego. KTN na swą nową kadencję podjęła tu następujące wnioski. Pragnie ona m. in.:

- Dążyć do jak najszybszego zrealizowania postulatów zawartych w memoriale KTN w sprawie nartostrad.

- Czynić starania, aby GKKFiT w uzupełnieniu swojego zarządzenia Nr 138 z dnia 28.4.1964 r. zobowiązał również Ministerstwo Komunikacji (PKL) do finansowania i przeprowadzenia modernizacji i konserwacji nartostrad w rejonach przykolejkowych.

- Czynić dalsze starania o wyposażenie schronisk położonych w rejonach, dogodnych do nauki jazdy na nartach, w wyciągi narciarskie, co także przyczyni się do uatrakcyjnienia niektórych słabo dotąd odwiedzanych przez narciarzy schronisk.

- Czynić starania, aby właściwe terenowo rady narodowe poprzez odpowiednie planowanie, zabezpieczyły na przyszłość wytypowane tereny dla potrzeb spontanicznie rozwijającego się narciarstwa przed ich zabudową, ogrodzeniem itd.

- Powołać w skład Podkomisji Zagospodarowania i Sprzętu KTN delegatów okręgowych komisji turystyki narciarskiej z Krakowa, Katowic, Wrocławia

i Rzeszowa, a to w celu zespolenia i ściślejszej współpracy z terenem w zakresie zagospodarowania narciarskiego.

- Zająć się szczególnie troskliwie programem zagospodarowania narciarskiego terenów niedoinwestowanych pod tym względem, m.in. rejonem Bieszczadów.

- Opracować potrzeby terenu w zakresie zabezpieczenia szlaków narciarskich i nartostrad przed niebezpieczeństwem lawin.

- Przeprowadzać raz w roku, przed sezonem narciarskim (grudzień) kontrolę przygotowania schronisk na przyjęcie wczasów narciarskich PTTK — FWP.

- Uczestniczyć w naradach i pracach zespołów, powołanych przez rady narodowe, zarządy kolejek itp., w zakresie zagospodarowania narciarskiego.

- Nadzorować w terenie należytej realizacji zagospodarowania narciarskiego, zwracając szczególną uwagę na modernizację i konserwację nartostrad oraz rzetelne oznakowanie.

- Wspólnie z PZN czynić dalsze starania o dostateczne zaopatrzenie rynku w sprawny, jakościowo dobry i bezpieczny w użyciu sprzęt narciarski.

Krajowa narada aktywu turystyki narciarskiej PTTK wybrała nowe władze komisji w skład której weszli: Prezydium: przewodniczący — **Eryk Porąbka** (Gliwice), wiceprzewodniczący — **Marek Arczyński** (Warszawa), **Władysław Lenkiewicz** (Kraków), **Zbigniew Stankiewicz** (Kraków), skarbnik — **Zygmunt Jabłoński** (Warszawa), sekretarz — **Zofia Węgrzyn** (Kraków), członkowie — **Zygmunt Jamroz** (Wrocław), **Włodzimierz Kapusta**, **Kazimierz Masłowski**, **Zbigniew Płonka**, **Zdzisław Przybylkiewicz**, **Tadeusz Rokossowski**, **Andrzej Rozmarynowicz** (wszyscy z Krakowa), **Lech Sworowski** (Zabrze), **Tytus Szlomek** (Tychy).

Plenum KTN ZG PTTK: **Michał Chruściel** (Rzeszów), **Wincenty Klimaszewski** (Kraków), **Janusz Korosadowicz** (Kraków), **Jadwiga Kozubek** (Kielce), **Grzegorz Krzysztofiak** (Łódź), **Marian Michalski** (Warszawa), **Mieczysław Piszczak** (Katowice), **Michał Polisiakiewicz** (Olsztyn), **Jan Seweryn** (Kraków), **Alojzy Szubina** (Cieszyn), **Kazimierz Tomiło** (Zakopane), **Kazimierz Wesecki** (Oświęcim), **Władysław Wolski** (Kraków).

Krajowa narada ochrony przyrody

KIERUNEK — KULTURA TURYSTYKI

W KRAKOWIE obradowała krajowa narada aktywu ochrony przyrody PTTK. Wzięli w niej udział delegaci komisji ochrony przyrody okręgów oraz przedstawiciele: Zarządu Głównego — kol. **Tadeusz Rycerski**, okręgu krakowskiego PTTK — wiceprezes **Stanisław Waltoś** i zaproszeni goście. Naradzie przewodniczył **Władysław Wyrobek** wiceprzewodniczący Komisji Ochrony Przyrody Okręgu Krakowskiego.

Podstawą do dyskusji było sprawozdanie z działalności Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK za okres ostatniej kadencji przypadającej na lata 1966—68. Aktualnie w naszym Towarzystwie działa 123 komisji oddziałowych wobec 82 w końcu 1965 r., pracują także komisje ochrony przyrody we wszystkich okręgach PTTK. W toku minionej kadencji Komisja Ochrony Przyrody ZG PTTK doprowadziła do ustanowienia funkcji społecznego opiekuna przyrody. Obecnie liczba opiekunów wynosi ponad 300. Przewodzą tu okręgi: krakowski (90 osób), mazowiecki (55), gdański (48). Poważny jest udział członków PTTK w Straży Ochrony Przyrody. Na ogólną liczbę 5100 strażników, na PTTK-owców przypada 2478, co stanowi 49%. Do poważnych osiągnięć należy także zaliczyć powołanie Podkomisji Ochrony Zdrowia Turysty z siedzibą w Krakowie. Nie dała natomiast dotychczas rezultatów akcja powoływania klubów ochrony przyrody. Największym sukcesem może się tu poszczycić Okręg Mazowiecki PTTK, gdzie istnieją 4 kluby: w Duninowie, Pułtusku, Klub „Kampinos” oraz Klub Ochrony Wód Mazowsza w Płocku. Po sprawozdaniu z działalności Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK, które złożył wiceprzewodniczący kol. **Władysław Olendzki** wygłoszony został przez mgr inż. **Stanisława Smólskiego** niezwykle interesujący referat pt „Zagadnienie parków krajobrazowych — ich znaczenie dla turystyki”. Referent wskazał na olbrzymie zageszczenie turystów w naszych parkach narodowych — 80 osób na 1 ha przy normie wynoszącej 20 osób. Powoduje to oczywiście poważne niszczenie parków. Stąd konieczność odciążenia parków narodowych i skierowania ruchu turystycznego do parków krajobrazowych. Rola Komisji Ochrony Przyrody jest tu bardzo poważna. Komisja powinna zająć się propagowaniem idei powstawania parków krajobrazowych, opracować plan sieci takich parków w Polsce i przygotować memoriał w tej sprawie do Zarządu Głównego PTTK. Warto podkreślić, że okręgowa komisja ochrony przyrody w Krakowie opracowała już założenia programowe zachodnio-beskidzkiego parku krajobrazowego im. Orkana w Gorcach, parku żywieckiego i Beskidu Wyspowego.

Dyskusja, jaka rozwinęła się po referacie i sprawozdaniu koncentrowała się wokół generalnego hasła: „Zajmijmy się wychowaniem społeczeństwa w kulcie ochrony przyrody”. Poruszono zresztą wszystkie aspekty ochrony przyrody jakie podejmuje Komisja.

W wyniku dyskusji krajowa narada aktywu ochrony przyrody PTTK ustaliła program działalności komisji na bieżącą kadencję. Chodzi w nim o dalsze tworzenie komisji oddziałowych oraz klubów ochrony przyrody, werbunek na społecznych opiekunów przyrody i członków straży ochrony przyrody, szersze uwzględnienie problematyki ochrony przyrody w imprezach turystycznych, większy udział młodzieży w ochronie przyrody a także praca z młodzieżą, współpraca z regionalnymi planami zagospodarowania turystycznego i udział komisji ochrony przyrody PTTK w wyborze i lokalizacji nowych obiektów turystycznych, uczestnictwo w tworzeniu parków krajobrazowych.

Wreszcie większy udział w kontroli nad ochroną przyrody aktywu społecznego naszego Towarzystwa.

Przyjęto również wnioski do realizacji. W wnioskach tych chodzi o:

- Przyspieszenie przygotowania i wydania uchwały o tworzeniu parków krajobrazowych (w pierwszej kolejności parku Gorczańskiego ze względu na stopień zniszczenia na tej partii gór).

- Zwrócenie się do odpowiednich władz o przyspieszenie utworzenia Bieszczadzkiego Parku Narodowego z wyrażeniem zaniepokojenia prowadzonymi obecnie wyrębami na terenie przyszłego parku.

- Wystąpienie do odpowiednich władz o przyspieszenie utworzenia Parku Narodowego na Roztoczu. Odpowiedni projekt wraz z dokumentacją został złożony w Ministerstwie Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

- Wystąpienie do WKKFiT-ów, aby obowiązkowo przy egzaminach dla przewodników i przodowników turystyki kwalifikowanej byli wykładowcy z zakresu ochrony przyrody. (W programie szkolenia przewodników i przodowników turystyki kwalifikowanej zwiększyć ilość godzin wykładów o ochronie przyrody).

- Zwrócenie większej uwagi na postulaty ochrony przyrody przy organizacji imprez turystycznych przez PTTK.

- Zwrócenie się do ZG PTTK z wnioskiem, by w porozumieniu z Zarządem Ochrony Przyrody i MLIpD wprowadzić zakaz używania alkoholu w schroniskach, domach wycieczkowych i lokalach gastronomicznych położonych na terenie parków narodowych.

• Zwrócenie się do odpowiednich władz o utworzenie przy radach narodowych społecznych komisji ochrony (przyrody) zieleni, jako czynnika opiniującego w sprawach ewentualnego wycinania drzew i krzewów w miastach.

a) Zobowiązanie Komisji Ochrony Przyrody wszystkich szczebli do zapraszania na swoje zebrania przedstawicieli turystyki młodzieżowej, celem poprawienia współpracy z młodzieżą,

b) Nawiązanie współpracy z Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego celem uzupełnienia programów nauczania w szkołach podstawowych i wszystkich typach szkół średnich o zagadnieniach ochrony przyrody.

• Powołanie w KOP ZG PTTK zespołu do spraw parków narodowych, który nawiązałby ścisłą współpracę z Zarządem Ochrony Przyrody i MLiPD oraz przedstawicielami PTTK przy poszczególnych parkach narodowych.

Krajowa narada kolarska

W KAŻDYM ODDZIALE PTTK KOMISJA TURYSTYKI KOLARSKIEJ

W PAŹDZIERNIKU br. odbyła się w Szczyrku Krajowa Narada Aktywu Turystyki Kolarskiej PTTK. W obradach brali udział uprawnieni delegaci z poszczególnych okręgowych komisji turystyki kolarskiej wraz z członkami ustępującego Plenum Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK, przedstawiciele okręgowych i oddziałowych KTKol. oraz reprezentacje kolarskich klubów PTTK i zaproszeni goście.

Sprawozdanie z działalności Komisji za okres sprawozdawczy złożył w imieniu ustępujących władz dotychczasowy przewodniczący Kol. J. Goszczyński. W tym okresie komisja szczególną uwagę poświęciła działalności szkoleniowej i przygotowaniu kadry przodownickiej. Komisji chodziło bowiem o pobudzenie aktywności działaczy kolarskich oraz rozbudzenie wśród społeczeństwa zainteresowania turystyką kolarską. Komisja zajmowała się także organizacją imprez kolarskich, które powierzone ogniwom terenowym dla ich zaktywizowania.

Stan organizacyjny Komisji Turystyki Kolarskiej ZG PTTK obejmuje 18 komisji okręgowych, 106 komisji oddziałowych i 43 kluby z 1605 członkami. Ponadto turystykę kolarską uprawiają członkowie kół PTTK przy zakładach pracy oraz młodzież z innych organizacji młodzieżowych SKKT, ZHP. W okresie kadencji zorganizowano 21 kursów dla 237 przodowników turystyki kolarskiej. Obecny stan kadry przodownickiej wynosi 430 osób. W każdym roku kolarze zdobywają przeciętnie ponad 1700 odznak „KOT”. W rajdach i wycieczkach bierze udział rocznie ponad 50.000 kolarzy-turystów.

Liczni dyskutanci zabierający głos nad sprawozdaniem i wytycznymi do przyszłej działalności KTKol. wyrazili podziękowanie dla ustępującego Prezydium i Plenum Komisji za jej dotychczasowe dobre wyniki.

Z dużym zaangażowaniem i troską o dalszy rozwój turystyki kolarskiej prowadzona była rzeczowa dyskusja dotycząca najważniejszych zagadnień w PTTK-owskim turystycznym ruchu kolarskim. W czasie tej dyskusji podjęto szereg uchwał oraz ustalono program działalności na następną 4-letnią kadencję komisji. Główne sformułowania tego programu dotyczą:

— dalszego upowszechniania krajoznawstwa i turystyki kolarskiej wśród pracujących, poprzez rozbudowę sieci sekcji i klubów w zakładach pracy, systematyczne szkolenie kadry przodownickiej i organizowanie atrakcyjnych imprez dla tych środowisk,

— szerokiego popularyzowania turystyki kolarskiej wśród młodzieży, poprzez nowe lepsze formy współdziałania z organizacjami młodzieżowymi a dotyczące organizowania ciekawych akcji szkoleniowych i imprezowych, udzielania wszechstronnej pomocy przy szkoleniu kadry przodownickiej zajmującej się pracą turystyczną wśród młodzieży szkolnej i pracującej,

— dostosowania form i metod oddziaływania oraz programowania turystyki kolarskiej dla potrzeb różnych środowisk,

Krajowa narada wybrała nowe władze Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK. Prezydium ukonstytuowało się następująco: przewodniczący — Władysław Olendzki, wiceprzewodniczący — Hubert Bodnar, Belin Czechowicz, sekretarz — Zofia Jarnuszkiewicz, członkowie — Kazimierz Dobrowolski, Julian Faszczewski, Aleksander Frankowski, Eugeniusz Lenart, Danuta Rabinin, Stanisław Smólski, Zbigniew Szczerkowski, Zygmunt Zaremba.

W skład Plenum weszli ponadto: Małgorzata Bernasiak, Józef Boguszewski, Jerzy Ćmak, Tadeusz Goniemund, Edmund Jońca, Julian Kulczakowicz, Józef Orliński, Krystyna Polińska, Adolf Przygodzki, Michał Sumiński, Edward Szlagor, Edward Tranda, Witold Tyrakowski, Krystian Waksmudzki, Czesław Wołkowiec, Władysław Wyrobek, Zofia Zwolińska, Edward Żukowski.

— kształtowania właściwej postawy turystów-kolarzy nacechowanej świadomością uprawiania krajoznawstwa i turystyki kolarskiej.

— rozwoju organizacyjnego turystyki kolarskiej w oparciu o doświadczenia OKTKol. woj. katowickiego, które przyjęło zasadę powoływania oddziałowej komisji turystyki kolarskiej przy każdym oddziale PTTK. Chodzi więc, by ta zasada dotyczyła całego kraju. Dla rozwoju organizacyjnego potrzebne jest ponadto stworzenie korzystnych warunków dla powstawania klubów turystyki kolarskiej PTTK. Należy poprzeć także nowe inicjatywy jak np. tworzenie klubów turystyki kolarskiej przy szkołach zakładowych posiadających internaty z jednoczesnym zaproszeniem zakładu pracy o ufundowanie sprzętu kolarskiego,

— współdziałania z zakładami produkcji sprzętu kolarskiego w zakresie dotyczącym kontrolowania jakości i inicjowania nowej produkcji,

— współdziałania w zakresie budowy, konserwacji i wytyczania nowych szlaków kolarskich z komitetami kultury fizycznej i turystyki oraz właściwymi instytucjami i organizacjami. Propagując nowoczesne krajoznawstwo należy wytyczać nowe szlaki kolarskie, związane z historią i martyrologią narodu polskiego oraz osiągnięciami budownictwa socjalistycznego,

— inicjowania zbierania materiałów pamiątkowych związanych z działalnością i historią turystyki kolarskiej w PTTK.

— rozwijania zagranicznej turystyki kolarskiej przyjazdowej i wyjazdowej z podkreśleniem udziału w rajdach AIT oraz przygotowaniem kolejnego rajdu AIT w Polsce,

— szerokiego stosowania wszelkich dostępnych środków propagandy celem propagowania walorów i kultury uprawiania turystyki kolarskiej, stosowania form konkursowych dotyczących popularyzacji sprzętu kolarskiego, działalności imprezowej i organizacyjnej.

W wyniku przeprowadzonych wyborów w skład nowo wybranego Plenum weszli kol. kol.:

Przewodniczący — J. Goszczyński, wiceprzewodniczący: H. Ginter, R. Mielnik, T. Węgiełek, sekretarz — W. Izdanowska, członkowie — J. Klamann, L. Łukawski, T. Małecki, M. Mann. Pozostali członkowie Plenum: H. Abdrzejak, K. Błotnicki, E. Grata, W. Iwanowski, S. Jedliński, E. Jeziorowski, B. Kaczmarek, S. Kaczmarek, S. Leszczyński, A. Marczuk, M. Mosiewicz, T. Owsiak, M. Skowroński, W. Sosna, K. Stalmach, J. Trochanowski, J. Tyndyk, T. Zerych, H. Żukowska.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51